

kas esines sademeid ja kas peeti kinni olukorrale vajalikest nõuetest. Järelevalve teostaja annab allkirjaga ja vastutuse,” toob Aint näite.

Korteri ümberehitus

Järelevalve on vajalik ka siis, kui korteris võetakse ette suurem remont ning asutakse lõhkuma vaheseinu. Üldjuhul on igal majal kusagil olemas projekt. Sealt on näha, kus asuvad kandvad ja kus mitteandvad seinad. Viimaseid võib korterivaldaja ümberehitustööde käigus maha võtta ja ise juurde ehitada. Selleks ei pea taotlema kohalikust omavalitsusest luba.

Küll aga on luba nõutav kandvatesse seintesse avade tegemisel. See on ehitustegevus ning kohalik omavalitsus peab väljastama ehitusloa. Mitme korteriga elamu puhul tuleb tellida ehitusprojekt ja saada kõigi kinnistu kaasomanike nõusolek. Kandvate seinte mahavõtmisel peab töid jälgima litsentseeritud ehituse järelevalvaja.

Kuidas leida järelevalvajat?

Omaniku järelevalvet on kõige parem otsida Internetist. Näiteks majandus- ja kommunikatsiooniminis-

teeriumi kodulehelt lingi alt “Majandustegevuse register” ehk MTR. Sealt leiab sadakond nime koos kontaktidega linnade ja maakondade lõikes. Registreeritud isikutel on olemas litsents ja nad on pädevad järelevalvet teostama.

Omaniku järelevalve mõistagi maksab

Kuna järelevalvet teostavad ikkagi erafirmad, võivad hinnad suuresti erineda. Tasu suurus sõltub ka sellest, kui sageli viibib järelevalva-ja objektil. Eelnevalt oleks targem kokku leppida, kas ollakse objektil iga päev või teatud arv kordi nädalas. Või siis, kui alustatakse uut ehitusetappi. Paljudel omaniku järelevalve teostajatel on kindel kuutasu ja see ei sõltu ehitusel viibimise korradest.

Andmed iga objekti kohta sisestatakse ehitusregistrisse ja need on avalikud ning kõikidele soovijatele kättesaadavad. Kui peaks tekkima soov kontrollida, kas naabril, kes kõrvalkruundil maja ehitab, on ikka järelevalve tellitud, saab seda alati ehitusregistrist või kohalikust omavalitsusest küsida.

VAMBOLA PAAVO

HÜVA NÕU

Kuidas teha munavärvi

Tempera ehk munavärv oli tavaline vahend, enne kui XV sajandil võeti kasutusele õlivärvid, ja neid kasutatakse ka veel tänapäeval. Mõned kasutavad ainult munakollaseid, teised üksnes valgeid ja kolmandad mõlema segu. Need värvid kuivavad väga kiiresti ja moodustavad sitke pinna.

Nende värvidega saab teha suuremaid maalritöid, kuid võib maalida ka pilte. Eri värvitoone saab anda värvimuldadega.

Retsept, mida kasutasid Austria mungad (see kogus sobib pigem maalmiseks kui suuremateks maalritöödeks)

- 4 muna
- 1 tl linaseemneõli

HELEN TAMMEPUU

■ 1 tl äädikat

Lööge munad purki. Pange purgile kaas peale ja raputage seda, et seguneks korralikult. Lisage õli ja äädikat ning raputage uuesti. Kurnake läbi marli. Lisage pigmenti. Kasutage kiiresti.

Allikas: “How to Hold a Crocodile”, Firefly Books

TASUB TEADA

Usalda, aga kontrolli

Praeguse majandussurutise ajal loeb tark inimene oma raha ja ostab sealt, kus on odavam. Paraku kehtib siin ütlus, et odav asi ei tarvitse olla kvaliteetne. Teisalt terendab ka oht, et firma, kust ostetud tootele või teenusele garantii saite, läheb pankrotti või lihtsat kaob turult.

Kuidas firma usaldusväärsusele kinnitust saada? Kõigepealt peaks tähelepanu pöörama firma ajaloole. Uurima, kui kaua on firma Eestis tegutsenud ning millised on klientide vastukajad. Firma tausta saab uurida Krediidinfo kodulehelt www.krediidinfo.ee. Sealt nähtub, kas teenust või kaupa pakkuval firmal on maksuvõlgu. Rahulolu firma suhtes võib selguda aga näiteks netist valitud ehitusfoorumist. Alati on abiks ka tuttavate kogemuslikud nõuanded.

Eelmisel aastal laekus tarbijakaitseametisse 152 kaebust. Neist 92 olid seotud uste ja akendega, 23 puudutasid majaehitust ja 7 korteriremonti.

Teenust tellides või suuremat ostu plaanides sõlmitakse harilikult leping. Kuldreegel on: lugege leping hoolega läbi. Lepingut allkirjastades peaks näiteks teadma, et seaduse järgi ei tohi tarbijalt küsida ettemaksuna üle 50%. Tähelepanu peaks pöörama ka garantiiajale ning mõtlema, kas äsja turule tulnud firma üldse saab anda näiteks 5-aastast garantiid.

AS-i Toode müügiuhi Erki Loigomi sõnul on nende poole pöördunud rahulolematuid kliente, kes mõnest teisest teraskatusprofiile müüvast firmast petta saanud. Algselt odavana tunduv, kuid ebakvaliteetne toode või halvasti tehtud töö läheb seda ümber vahetades või tehes kokkuvõttes aga tunduvalt kallimaks.

Ülle Pärs AS-ist Plasto meenub juhtumit, kus üks Tartu firma reklaamis end Plasto edasimüüjana ning kogus tellijatelt ettemaksu. Ühel hetkel aga kadus. Asjaga hakkas tegelema politsei, kuid raha see petta saanud inimestele tagasi ei toonud. Seepärast oleks olnud igati tark tegu kas Internetist või Plastot järele küsida, kas niisugune firma on nende teenistuses.

TARGU TALITA